

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

3.4.2013

Direktoratet for Naturforvaltning
Seksjon for Friluftsliv v/
Tonje Stubbsjøen

Prosjekt Utmark v/
Vidar Bentsen
Pb 383
8001 Bodø

Klage på avslag om søknad - bruk av viltkamera til tilsyn av jervebåser

Viser til avslag på søknad om bruk av viltkamera til tilsyn med jervebåser (**deres ref: 2012/7228 NAT-FR-TST**), datert 13.02.2013, samt bekreftelse på utsatt klagefrist til 8.04.2013 (e-post fra Roar Skuterud mottatt 4.3.2013).

Bakgrunn – prosjekt Bedre jervejakt i Nordland

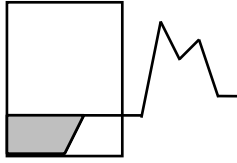
Styringsgruppa

Prosjektet er organisert med en bredt sammensatt styringsgruppe. Følgende instanser/samarbeidspartnere er representert i denne styringsgruppen: Nordland Sau og Geit (NSG), Nordland Bonde- og Småbrukerlag (NBS), Nordland Bondelag (NB), Nordland Reindriftssamers Fylkeslag (NRF), Fylkesmannen i Nordland og Statskog. Prosjekt Utmark har prosjektlederansvaret. I tillegg til styringsgruppa har prosjektet en referansegruppe bestående av ressurspersoner med høy kompetanse på selve jervejakta og de praktiske problemstillingene rundt prosjektets målsetting. Her er Statens Naturoppsyn (SNO), Nordland JFF, erfarne jegere og Fjelltjenesten (Statskog) representert. Sammensetningen av referansegruppen vurderes fortløpende i prosjektperioden.

Rammer og målsetninger

Prosjektet er omsøkt som et treårig prosjekt, og er finansiert av Rovviltneimnda i Nordland (forebyggende og konfliktdempende midler, FKT), med en årlig ramme på kr. 810 000,- i 2012 og 2013. Prosjektet dekker hele Nordland og har omfattet 19 lokaliteter første driftsår.

I Rovviltforliket heter det at lisensfelling skal være hovedvirkemiddel i bestandsreguleringen av jerv. I sesongen 2011/2012 ble det i Nordland skutt 4 jerv, av en kvote på totalt 24. Under lisensfellingen på jerv sesongen 2012/13 (prosjektets første driftsår), ble det felt 18 jerv av en kvote på 23. På landsbasis ble det felt 59 jerv av en kvote på 183.

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Målet med prosjektet er å øke uttaket av skadevoldende individer i Nordland ved at en større andel av lisensfellingskvote satt av rovviltnemnd eller DN, tas ut. Dersom jervekvoten fylles ved ordinær lisensjakt vil dette være med på å redusere konflikten mellom beitenæringen og rovviltforvaltningen, samtidig vil uttak av skadevoldende individer ha en forebyggende effekt. Slik reduseres konflikten mellom beitenæring og forvaltning, en konflikt som i dag oppleves svært sterk. Samtidig som konflikten vil reduseres vil dette ha en forebyggende effekt på lang sikt, da man håper på å få frem flere drevne jegere som kan bidra på lisensjakta i årene som kommer.

Prosjektet vil primært arbeide opp mot den ordinære lisensfellinga, som i Nordland omfatter åtejakt fra bu samt fangst av jerv i bås. I viltlovens § 34 heter det at man skal føre tilsyn med slike båser 2 ganger per døgn (morgen og kveld). Prosjektet er innforstått med øvrige lover/forskrifter som gjelder spesifikasjoner/oppsett av jervebåser.

Av rovviltforliket heter det at ordinær jakt SKAL være hovedvirkemiddel i bestandsreguleringen av jerv. Med et jaktuttak på landsbasis på kun 59 av 183 jerv, kan ikke dette målet sies å være nådd.

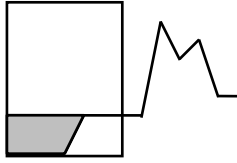
Antallet ekstraordinære uttak i form av helikopterjakt/hiuttak vil, ved bedre og mer effektiv jakt, reduseres. Disse uttakene er svært kostbare samtidig som de ikke er samfunnsmessig godt akseptert. Særlig hiuttak har lav aksept i samfunnet for øvrig.

Planlagt bruk av viltkamera – dispensasjon

Det klages med dette på avslag om dispensasjon til å bruke viltkamera ved tilsyn av båser. Alle jegere/jaktlag som søker om deltakelse i prosjektet vil bli nøye gjennomgått av styringsgruppa/arbeidsgruppa før de innlemmes i prosjektet. Alle jegere/jaktlag som innlemmes i prosjektet vil få et viltkamera av typen ”Scoutguard SG550 – 8M (MMS)”. I tillegg vil båsjegere motta et kamera av typen ”Uovision UM 535”, slik at disse har to kamera som monteres ved båsen slik at man kan se om fallet er oppe/nede.

Begge kameraene har MMS-funksjon (sender bilde til mobil/e-post) og bevegelsessensor. ”Scoutgurad” har i tillegg mulighet for innstillingen ”daglig rapport”. Man kan her programmere kameraet til å ta bilder ved faste tider på døgnet (eksempelvis morgen og kveld). Med ”Uovision” kan man sende en sms til kameraet dersom man ønsker at kameraet skal ta et bilde for så å sende det som MMS tilbake til telefonen. Skulle kamera 1 svikte grunnet lite strøm/tekniske problemer, har man altså et kamera i reserve ved båsen.

Jeger/jaktlag vil da holdes løpende orientert om båsens tilstand, uavhengig av om bevegelsessensoren er operativ eller ikke (dårlig vær, frost med mer kan gjøre bevegelsessensoren upålitelig). Dersom en feil oppstår med kameraet eller batteriene tar slutt, vil jeger/jaktlag ikke motta bildemelding per MMS. Det stilles, i slike tilfeller, krav om at jeger/jaktlag omgående kontrollerer kamera/bås fysisk jfr. viltlovens § 34. Det vil stilles som krav at jegere som ønsker å kjøpe eget kamera også kjøper denne typen kamera. Det stilles krav om at det er god dekning for mobil (MMS) i området båsen skal monteres. Kun jeger/jaktlag innlemmet i prosjektet vil få mulighet til å utnytte en eventuell dispensasjon.

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Kontroll av jegere

Alle båser til fangst av jerv skal godkjennes av Fylkesmannen i Nordland (FM). Prosjektet har nært samarbeid med Fylkesmannen i Nordland, som også er representert i styringsgruppa. Dersom det åpnes for bruk av elektronisk tilsyn av fangstbås, vil dette forholdet bli vurdert av fylkesmannen i forbindelse med godkjenning av hver enkelt bås. Fylkesmannen får bistand fra SNO til teknisk kontroll av båsen før den godkjennes, i den sammenheng vil man også kunne gjøre en konkret vurdering av plassering av det elektroniske varslingsutstyret.

Ved en eventuell dispensasjon vil Prosjektet, sammen med SNO og Fylkesmannen i Nordland (FM) få på plass en kontrollordning opp mot de jegerne som utnytter dispensasjonen. Her vil det utarbeides en kontrollordning som gir SNO innsyn i når båsene er aktive. SNO skal også ha mulighet til å kontrollere at kameraet faktisk har tatt to bilder pr. dag, i den perioden båsen har vært aktiv. Jegerne melder fra til SNO/FM når båsen er aktiv/inaktiv.

Ved eventuell kontroll av rutiner rundt fangst i slike jervebåser må jeger/jaktlag kunne vise til daterte bilder (2 stk per dag) for hele den periode som båsen har vært operativ. Slik har man mulighet til å oppnå god kontroll rundt bruken av kamera til tilsyn.

SNO og FM vil bidra til å gi en samlet vurdering på hvordan ordninga har fungert ved jaktas slutt.

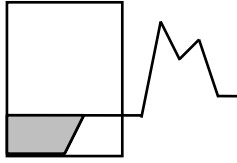
Svar på DN's vurdering

1. DN skriver i sitt avslag til Prosjekt Utmark: *"Tilsynshyppighet er avgjørende for å ivareta det humane aspektet innenfor fangstformen. Det blir stadig stilt spørsmålsteget om bruk av bås medfører unødige lidelser for jerven. Det har derfor både vært vurdert og hørt på, ved forskriftsrevisjon, å forby bruk av bås til jerv"*

Det er Prosjekt Utmarks påstand at dagens tilsyn av bås morgen og kveld gjør at båsen er ukontrollert over lengre tidsperioder enn den ville vært dersom man brukte kamera som tilsyn. Kun fysisk tilsyn morgen og kveld fører til at det kan gå mange timer mellom hver gang båsen sjekkes. Ved bruk av viltkamera vil man både oppnå kontroll morgen og kveld gjennom innstillingen "daglig rapport", samtidig som bevegelsessensoren vil slå inn dersom denne oppfatter bevegelse foran kamera. Jeger vil dermed få beskjed med en gang en jerv er gått i båsen og kan dermed oppsøke båsen umiddelbart. Jerven blir dermed stående i båsen over en kortere tidsperiode enn den ville gjort dersom man ikke brukte viltkamera. Det er derfor Prosjekt Utmarks påstand at det humane aspektet styrkes ved bruk av viltkamera sammenlignet med ordinært tilsyn uten viltkamera.

Pr. i dag er ikke fangst av jerv i bås forbudt, og Prosjekt Utmark tar utgangspunkt i dette i sitt forsøk på å effektivisere lisensjakta på jerv.

2. DN skriver videre: *"DN har ikke dokumentasjon på at bruk av viltkamera er en fullverdig erstatning for dagens visitering"*

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Gjennom tett samarbeid med SNO og FM ønsker Prosjekt Utmark, gjennom dette prosjektet, å gi en samlet vurdering av bruk av viltkamera til tilsyn av bås. Bak denne vurderingen vil SNO og FM stå sentralt. Slik kan prosjektet være med på å skaffe til veie dokumentasjon på om bruk av viltkamera kan brukes som fullverdig tilsyn av jervebåser. Vi håper at DN ser verdien i dette.

3. DN skriver videre: *”For fellingsåret 2012/2013 er det totalt felt 55 jerv i Norge på lisensfelling, og kun en av disse er fanget i bås. I Nordland er det felt 18 jerv av en kvote på 23. Ingen er felt i bås. DN kan derfor ikke se at prosjektet er avhengig av dispensasjon fra gjeldende regelverk for å oppnå målsettingen om økt effektivitet”.*

På landsbasis ble det sesongen 2012/13 felt 59 jerv av en kvote på 183. En av disse ble felt i bås. Det at det fanges så lite som 1 av 59 jerv i bås i løpet av en hel jakt sesong understreker problemene knyttet opp mot manglende effektivitet ved båsfangst på jerv. Prosjekt Utmark deler ikke DN sitt inntrykk at 59 felte jerv av en kvote på 183 på landsbasis, og 18 felte av en kvote på 23 i Nordland, viser at man ikke er avhengig av å sette i verk tiltak som dette for å øke effektiviteten under jakt på jerv. Det dokumenterer tvert i mot det motsatte.

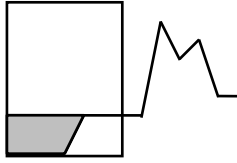
Dersom vi skal lykkes med målsetningene i rovviltforliket må det bidra til å senke terskelen for å starte med/drive en human jakt på jerv. Gjennom innkjøp av nødvendig utstyr, grunneiertyllatelse, kursing, bruk av viltkamera/åtevarsler blir det enklere å starte opp som jervejeger. Vi må også forsøke å gjøre jakta så effektiv som mulig. Utprøving av ny teknologi i prosjektperioden kan være med på å skaffe verdifull informasjon om pålitelighet og bruksområde for denne ”nye” teknologien. Dersom målsetningene i rovviltforliket skal oppnås MÅ man bidra til å effektivisere jakta.

Ved bruk av viltkamera senker vi terskelen for å drive fangst av jerv med bås, samtidig som jakta effektiviseres (mindre aktivitet i terrenget, flere jegere, lengre fangstperioder). Årsaken til at man her kan si at fangstperiodene (den perioden båsen er aktiv for fangst) vil bli lengre er at jaktlaget kan drive oppsyn til en lavere tidsmessig kostnad sammenlignet med ordinært tilsyn. Som jeger vil man da klare å holde båsen aktiv over lengre tidsperioder.

Oppsummering

Vår søknad om dispensasjon om å bruke viltkamera som fullverdig tilsyn av jervebås vil være med på å:

- Bidra til en mer effektiv lisensfelling av jerv.
- Øke uttaket av jerv.
- Bedre dyrevelferden ved fangst av jerv i bås.
- Reduserte lidelser for jerv som fanges i bås.
- Økt måloppnåelse jfr. rovdryforliket.
- Ny og viktig kunnskap vedrørende bruk av kamera som tilsyn av jervebåser.

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Håper på positivt svar fra dere.

Ta kontakt med prosjektleder Vidar Johan Bentsen for mer informasjon.

Vennlig hilsen,
Vidar Johan Bentsen
Prosjektleder

Kopiliste:

- Styringsgruppe jerveprosjektet
- Norges Bondelag
- Nordland Bondelag
- Politiske partier i Nordland
- Media
- Norsk Sau og Geit
- Norges Jeger- og Fiskerforbund